

## « Στο δρόμο για το Τσιμενλί »

Την πρώτη του εκδοτική δραστηριότητα εγκαινίασε το «Ψωμιάδειον» Πολιτιστικό Κέντρο Ποντιακού Ελληνισμού, με την επανέκδοση του μουσικού έργου «Στο δρόμο για το Τσιμενλί», τον Ιούλιο του 2006, ενόψει του 6<sup>ου</sup> Παγκοσμίου Συνεδρίου Ποντιακού Ελληνισμού.

Το έργο, το οποίο ηχογραφήθηκε και κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το 1976, με τη μοναδική φωνή της Ρένας Κουμιώτη και του αείμνηστου Γρηγόρη Σουρμαϊδή, είναι αφιερωμένο στη γενοκτονία του ποντιακού ελληνισμού και την πρώτη του εκείνη παρουσίαση στη μουσική σκηνή σημάδεψε η υποβάθμισή του και τελικά η εξαφάνισή του από την αγορά, γιατί το θέμα του «πονούσε» σαν μια πληγή που αιμορραγούσε χωρίς γιατρεία.

Ο στιχουργός του έργου και δημοσιογράφος Γιώργος Μπέρτσος (Καλαμαριώτης) με την έκδοσή του κάνει πράξη το τάμα στην καλομάνα τονίζοντας «... Θυμάμαι ακόμα το παιδικό μου κλάμα ένα χειμωνιάτικο πρωϊνό μόλις κόπασε η βροχή έξω στο δρόμο – χαντάκι, όταν σηκώνοντας το αριστερό πόδι το κοτσάρι μου έμεινε κολλημένο στα τσαμούρια μαζί με την κάλτσα...

*Και μιλάω ακόμη στα ταραγμένα μου όνειρα με την καλομάνα, καθώς τη βλέπω ολοζώντανη μπροστά μου να ψελλίζει τον εφιάλη για τον Πρόδρομο και τους άλλους που χάθηκαν στα Αμελέ Ταμπουρού, αλλά και εκείνους που σύρθηκαν στις κρεμάλες. Της είχα τάξει το «Τσιμενλί» της καλομάνας. Κι έκανα τον εφιάλη της και τις ματωμένες μνήμες μοιρολόι, αλλά και τις περήφανες διηγήσεις της για το αντάρτικο του Αγιούτεπε άγριες πατημασιές, καθώς ο κεμεντζές ακονίζει τα μαχαίρια της λαχτάρας ενός απεγνωσμένου αγώνα. Το δάκρυ της συγγνώμης από τους απέναντι αργεί για ν' αναπνεύσουν οι ψυχές εκείνων...»*

Και ο συνθέτης του έργου, ο αείμνηστος Γρηγόρης Σουρμαϊδής, μέσα από αυτό θυμάται και καταγράφει «...Να γιατί μπορώ να πω πως είμαι γεννημένος μουσικός. Να γιατί τόλμησα να πιάσω στα χέρια μου ένα τόσο σημαντικό θέμα, τα τελευταία τραγικά γεγονότα του Πόντου. Ο πατέρας και τ' αδέρφια μου ήταν μουσικοί. Κι ο παππούς μου, ο Παναγιώτης Σουρμαϊδής, γνωστός σ' όλο τον

*Πόντο με το παρατσούκλι «τσιφτος», ήταν επικεφαλής κομπανίας μουσικών. Πέρα εκεί στα άγια χρώματα μαζί με χιλιάδες άλλους Πόντιους έπεσε κι αυτός και τα άλλα μέλη της κομπανίας του κάτω από το μαχαίρι του Τοπάλ Οσμάν, ύστερα από μήνες ολόκληρους τραγικής ομηρίας. Πολλά από αυτά τα ποντιακά τραγούδια λέγαν οι δικοί μου πως ήταν γραμμένα από τον παππού μου. Το «Τσάμπασι» (Νέμπιεν Ότκαγια) και η «Λεμόνα» (Ανταλλαγή), είναι γνωστές στο ποντιακό στοιχείο μελωδίες. Τα χρησιμοποιού σ' ετούτο το έργο, όχι για να δώσω πιο καθαρό ποντιακό χρώμα, αλλά για να πλαταίνουν στο ευρύτερο κοινό αυτές οι συναρπαστικές μελωδίες...»*

Το «Ψωμιάδειον» Πολιτιστικό Κέντρο Ποντιακού Ελληνισμού διατηρώντας άσβεστη τη φλόγα στο καντήλι της μνήμης και κάνοντας πράξη το δικό του τάμα στην προσπάθεια διάσωσης και διάδοσης της ιστορίας και του πολιτισμού των αλησμόνητων πατρίδων του Πόντου, προχώρησε στη επανέκδοση του έργου με τη συμμετοχή των μεγάλων καλλιτεχνών Κώστα Χατζή, Μανώλη Μητσιά, Ελένης Τσαλιγοπούλου, Δημήτρη Μπάση, Μελίνας Ασλανίδου, Θεοδοσίας Στίγκα, Ηλία Υφαντίδη και Λάζου Τερζά.

Η παρουσίαση του έργου έγινε σε μια λαμπρή εκδήλωση, αντάξια του έργου, τη Δευτέρα 14 Μαΐου 2007 στο θέατρο «ΠΑΛΛΑΣ».

